

Ion Andreescu: O viață scurtă, o moștenire eternă

(fragment)

La 175 de ani de la nașterea sa, Andreescu rămâne o figură centrală a artei românești moderne, opera lui având un rol decisiv atât în dezvoltarea picturii naționale, cât și în integrarea acesteia în circuitul valorilor europene.

Deși viața i-a fost scurtă, creația sa impresionează prin sensibilitate, echilibru cromatic și o profundă conexiune cu natura. Tablourile sale, adesea de mici dimensiuni, se disting prin claritate, finețe și o intensă încălțură emoțională. Deși a lăsat în urmă un număr relativ redus de lucrări, opera sa rămâne un reper incontestabil al artei românești.

Născut pe 15 februarie 1850, la București, într-o familie înstărită, Ion Andreescu a fost primul dintre cei șapte copii ai negustorului Andrei Dobrescu și ai

venea tot mai nesigură, iar Andreescu a început să caute o cale care să-i asigure un trai stabil.

În 1869, odată cu înființarea unei secțiuni de desen liniar și caligrafie la Școala de Belle-Arte din București, cu o durată a cursurilor de doar doi ani, a renunțat la colegiu și s-a înscris la Academia condusă de Theodor Aman. Totuși, stilul rigid și minuțios impus de profesori nu l-a atras în mod deosebit, motiv pentru care nu s-a remarcat printr-o implicare entuziastă în activitățile școlare. Singurele cursuri care îi stimulau imaginația și sensibilitatea artistică erau cele susținute de C. I. Stăncescu, profesor de estetică și istoria artei.

După absolvire, preocuparea sa principală a fost găsirea unei surse de venit. Începând din 1870, a participat la mai multe concursuri pentru obținerea unui post, iar după numeroase încercări, în 1872, a reușit să devină profesor provizoriu la Seminarul Episcopal din Buzău. Câteva luni mai târziu, a început să predea și la Gimnaziul „Tudor Vladimirescu”. A petrecut câțiva ani în acest oraș înainte de a face un pas important în cariera sa artistică. De o modestie excesivă, tânărul profesor nu își intuia încă adevărata

le cunoscuse până atunci. Privind sutele de lucrări expuse, chiar dacă nu toate desăvârșite, a început să înțeleagă tainele marii creații. În fața acestor opere, și-a recăpătat încrederea și a realizat că pictura era adevărata sa chemare.

Andreescu a învățat mult de la Nicolae Grigorescu, cu care împărțea o sensibilitate artistică aparte. Îi uneau dragostea pentru natură, afecțiunea față de oamenii simpli, respingerea convențiilor academice și plăcerea de a picta în aer liber.

Întors în micul oraș de provincie, s-a dedicat artei cu o fervoare neașteptată. În această perioadă, începe să picteze după natură: peisaje, naturi statice, portrete, experimentând diverse tehnici și rafinându-și stilul. Îl atrag în mod special scenele care surprind viața trudnică a țăranilor. Peisajele dezolante din împrejurimile Buzăului, casele modeste, chipurile obosite și împovărate de griji devin temele centrale ale primelor sale lucrări, reflectând o viziune profundă și empatică asupra lumii din jur...

În 1874, Andreescu își face debutul public la Expoziția Artiștilor în Viață de la București, unde prezintă tabloul „Coacăze”. Această lucrare, realizată cu o finețe remarcabilă, demonstrează o stăpânire desăvârșită a desenului și cromaticii.

Pe lângă naturile statice și studiile florale, s-a dedicat în mod special peisajului, fiind primul pictor român care și-a manifestat această preferință fără ezitare încă de la începutul carierei. În ansamblul operei sale din perioada 1875-1878, un loc aparte îl ocupă peisajele ce surprind interioare rustice, margini de sat, case de țară și bălciuri.

În iarna anilor 1877-1878, au apărut primele semne ale bolii care avea să-i curme prematur viața. Crezând că este vorba doar de o răceală trecătoare, nu s-a îngrijorat în fața acceselor ușoare de tuse. Cu toate acestea, vara și toamna anului 1878 au fost pentru Andreescu o perioadă de activitate intensă și rodnică.

(continuare în numărul următor)

Bibliotecar, Luciana Macovei

Ion Andreescu - Coacăze

Anastasei Pencovici. Bucureștiul acelei vremi era un oraș aflat în plină transformare, îmbinând influențe orientale și aspirații occidentale, în care pictorii erau adesea percepuți ca simpli „zgravi de bi-serici”.

Andreescu a avut parte de o copilărie îndestulată, iar tatăl său s-a preocupat să-i ofere o educație aleasă. A urmat cursurile pensionului particular al lui Andreas Apostolatos, unde a studiat gramatica română, aritmetica, latina, greaca și franceza. Deși nu s-a remarcat ca un elev excepțional, a absolvit ultima clasă elementară în 1861 cu calificativul „bine”. În următorii doi ani, nu a mai fost înscris la școală, reluându-și studiile abia în 1863, când a devenit elev al Gimnaziului „Gheorghe Lazăr”. Lacunele acumulate în această perioadă l-au pus în imposibilitatea să promoveze clasa, însă, treptat, și-a demonstrat talentul excepțional pentru desen, un dar care avea să-i definească întreaga existență.

Adolescența lui Andreescu s-a desfășurat într-un ritm liniștit, sub influența regulilor stricte ale familiei și a unei atmosfere tihnite. După absolvirea gimnaziului, s-a înscris la Colegiul „Sfântul Sava”, unde s-a dedicat cu și mai multă pasiune desenului. În această perioadă, însă, familia sa a trecut printr-o perioadă dificilă, odată cu îmbolnăvirea gravă a tatălui său, ceea ce a dus la deteriorarea situației materiale. În aceste condiții, posibilitatea unor studii îndelungate de-

Ion Andreescu - Mesteceni vara

valoare, însă talentul său avea să se afirme curând.

Momentul care i-a schimbat definitiv destinul artistic a fost o vizită la București, la începutul anului 1873. Aici, a admirat expoziția „Societății Amicilor Bellelor-Arte”, unde Nicolae Grigorescu expunea 146 de tablouri, majoritatea realizate la Barbizon. Contactul cu arta lui Grigorescu a avut un impact decisiv asupra sa, deschizându-i noi orizonturi dincolo de simplele articole, prelegeri sau pânzele academice pe care

Ion Andreescu - Drum de țară

Bibl. Jud. „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

Bibliografie: Andreescu, Vasile Varga, Eleonora Costescu, București: Meridian, 1978. Andreescu, Radu Bogdan, București: Meridian, 1969. Andreescu, Iulian Mureșan, București: Meridian, 1972.